FIŞA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituţia de învăţământ superior	Universitatea Babeş-Bolyai, Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Greco-Catolică
1.3 Departamentul	Departamentul Blaj
1.4 Domeniul de studii	Teologie Greco-Catolică
1.5 Ciclul de studii	Licenţă
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Teologie greco-catolică pastorală / Licenţiat în teologie greco-catolică

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	**Muzică bisericească şi cor II**						
2.2 Titularul activităţilor de C**urs**	Lec. univ. dr. Mureşan Radu Ioan						
2.3 Anul de studiu	I	2.4. Semestrul	I	2.5. Tipul de evaluare	E	2.6 Regimul disciplinei	DF

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităţilor didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 **curs**	4		
3.4 Total ore din planul de învăţământ	56	Din care: 3.5 curs	56		
Distribuţia fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie şi notiţe					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate şi pe teren					6
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii şi eseuri					6
Tutoriat					3
Examinări					7
Alte activităţi: Exerciții corale, Slujbe bisericești, etc...					2

3.6 Total ore studiu individual	44
3.7 Total ore pe semestru	100
3.8 Numărul de credite	4

4. Precondiţii (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competenţe	• -

5. Condiţii (acolo unde este cazul)

5.1 De desfăşurare a cursului	• -
5.2 De desfăşurare a	• -

seminarului/laboratorului	

6. Competenţele specifice acumulate

Competenţe profesionale	• cunoaşterea şi înţelegerea conceptelor legate de teoria și istoria muzicii, în general, de teoria și istoria muzicii bisericești, în mod special; cunoașterea termenilor specifici -liturgici și tipiconali (muzicali)- din cărțile de ritual bisericesc • cunoaşterea modelelor melodice ale celor opt glasuri după modul de cântare al Catedralei din Blaj, al melodiilor speciale ”după Blaj”, ”după Cluj” și ”după Oradea”, din cadrul celebrărilor liturgice la diferite Sărbători Împărătești, din Triod, Penticostar și Octoih • cunoaşterea criteriilor de analiză şi comparaţie a diferitelor modele melodice de referinţă ale celor opt glasuri, după modul de cântare al catedralei din Blaj • aplicarea mnemonică a formulelor melodice ale celor opt glasuri după modul de cântare al catedralei din Blaj pe diferite texte imnografice din cărțile de ritual biseriesc • capacitatea de lectură muzicală bisericească, în special prin solfegierea pe note lineare a noului *Anastasimatar Uniformizat* al BRU • arta cantilației (adică a execuţiei vocale la jumătatea dintre declamaţie şi cânt) și a recitativului în cadrul glasurilor • arta declamației/catilației pe texte paremiologice veterotestamentare și din Noul testament • arta cântării corale (armonice la 2 sau trei voci)
Competenţe transversale	• familiarizarea în vederea asumării unui rol vocal (activ şi responsabil) în celebrarea liturgică (”la strană”) şi în cadrul activităţilor culturale organizate la nivel ecleziastic, cu referire specială la muzica bisericească • familiarizarea în vederea asumării unui rol vocal (voce acută sau gravă) în constituirea unei formațiuni corale bisericești

7. Obiectivele disciplinei (reieşind din grila competenţelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• însuşirea artei cântului bisericesc şi aplicarea acestuia în cadrul celebrărilor liturgice, în quadrupla ipostază: cântăreţ (la strană), corist, subdiacon-diacon și preot
7.2 Obiectivele specifice	• asimilarea modelelor melodice ale celor opt glasuri prin memorizarea formulelor melodice de referinţă • dezvoltarea capacităţii de aplicare a modelelor melodice ale celor opt glasuri pe diverse texte imnografice

	• însuşirea capacităţii de a folosi cărţile liturgice şi de a identifica textele şi glasurile specifice unui anumit context liturgic (slujbă bisericescă) • Însuşirea capacităţii de citire a textelor sacre cu intonaţie cantilată şi a frazării în funcţie de semnele de punctuaţie

8. Conţinuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observaţii

Mureșan Radu Ioan, *Anastasimatarul uniformizat*. *Cântările vecerniei de sâmbătă pe cele opt glasuri al BRU,* Argonaut, Cluj Napoca, 2014.
_____, *Octoihul Bisericii Unite cu Roma, Greco-Catolică*. *Studiu istoric, liturgic, imnografic, teologic, dogmatic, şi muzicologic*. Suport de curs (pentr uz intern)
Petre Vintilescu, *Imnografia bisericească în cărțile de ritual și Cântarea bisericească*, Partener, Galați, 2006.
Ene Branişte, *Liturgică generală*, Basilica, București, 2015.
_____, *Liturgică specială*, Basilica, 2016.
Bojor Victor, Roșianu Ștefan, *Tipic Bisericesc*, Blaj, 1931.
Buzalic Alexandru, Farcaș Cosmin, Buda Bogdan Vasile, *Tipicul bisericesc. Studiu asupra Tipicului Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică*, Galaxia Gutemberg, Tg. Lăpuș, 2007.
Mateos Juan, *Utrenia bizantină*, Editura Renașterea,Cluj-Napoca, 2019.
Taft Robert, *Liturgia. Model de rugăciune, icoană a vieții*, Galaxia Gutemberg, Târgu Lăpuș, 2011.
Timaru Valentin, *Stilistică muzicală*, Editura Tiparniţa, Arad 2012
Timaru Valentin, *Dicţionar noţional şi terminologic: prolegomene ale unui curs de analiză muzicală*. Editura Universităţii din Oradea, 2002
Timaru Valentin, *Muzica noastră cea spre ființă*, Galaxia Gutemberg, 2008.
Constantin Râpă, Nedelcuţ Nelida, *Solfegiu pentru toţi*, vol I, Editura Institutului Biblic „Emanuel" din Oradea, 1998.
Lossky Nicolas, *Teologia muzicii liturgice,* Renașterea, Cluj-Napoca, 2013,
Nin Manuel, *Timpul Domnului timpul omului*, Editura Surorilor Lauretane, Baia Mare, 2012.
Giuleanu Victor, *Melodica bizantină*, *Studiu teoretic şi morfologic al stilului modern (neo-bizantin*), Editura Muzicală., Bucureşti 1981.
André Scrima, *Biserica liturgică*, București, Humanitas, 2005.
Orologhion, Cluj Napoca, Ordinul Sf. Vasile cel Mare, 2005,
Catavasier sau Octoihul Mic, Ed. Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 2005.
Minee (12 volume), Ed. Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București.
Mureșan Radu Ioan*, Cântări la înmormântare și Cununie,* Oradea, 2019 (partitură pt. uz intern).
Mureșan Radu Ioan, *Liturghia la două voci*, Oradea, 2019 (partitură pt.uz intern)
Mureșan Radu Ioan, *Paraclisul Maicii Domnului*, Galaxia Gutemberg, Tg Lăpuș, 2021.
Celestin Cherebețiu, *Liturghia Sf. Vasile cel Mare* și *Înainte Sfinților*e (partitură pt. uz intern)

8.2 Curs	Metode de predare	Observaţii
1. Informarea studenţilor cu privire la obiectivele	explicaţia, dialogul,	C.1.Temele se desfășoară

cursului; modalităţi de desfăşurare, cerinţe şi sarcini de lucru; etapele şi criteriile de evaluare; suport bibliografic, recomandări	exemplificarea prin cânt, repetiţia, analiza	pe parcursul a 4 ore de curs
2. *Anastasimatarul uniformizat. Vecernierul* BRU 2.1. **Glasul 3 -troparic** execuţia vocală (repetată) a glasului **2.2. Timpurile liturgice. Anul bisericesc şi subdiviziunile lui** **2.3. Cor: exerciții de inspirație și expirație, vocalize** **2.4..Solfegiu, Lecţia 14: Recapitularea problemelor gamei Do major** 2.5. Petre Vintilescu, *Cântarea bisericească*	explicaţia, dialogul, exemplificarea prin cânt, repetiţia, analiza	C.2. Temele se desfășoară pe parcursul a 4 ore de curs
3. *Anastasimatarul uniformizat. Vecernierul* BRU **3.1. Glasul 3 troparic** Aspecte teoretice şi de analiză structurală a formulelor melodice; analiza ritmico melodică a glasului; execuţia vocală (repetată) și aplicarea glasului pe texte imnografice **3.2. Solfegiu, Lecţia 15: Formulele ritmice de dactil (Solfegii 1-8)** **3.3. Scurte noțiuni despre calendar** **3.4. Cor: exerciții de inspirație și expirație, vocalize** **3.5. Petre Vintilescu,** *Cântarea bisericească în primele patru veacuri* 3.6. Pricesne tematice	explicaţia, dialogul, exemplificarea prin cânt, repetiţia, analiza	C.3. Temele se desfășoară pe parcursul a 4 ore de curs
4. *Anastasimatarul uniformizat. Vecernierul* BRU 4.1. **Glasul 4 troparic (recapitulare gl 3)** Aplicarea celor trei formule melodice ale glasului pe texte imnografice din Orologhion şi Octoih **4.2. Solfegiu, Lecţia 16.** Gama la minor (Solfegii (1-6) **4.3. Anul bisericesc liturgic și subdiviziunile lui** **4.4. Cor: exerciții de inspirație și expirație, vocalize**	explicaţia, dialogul, exemplificarea prin cânt, repetiţia, analiza	C.4. Temele se desfășoară pe parcursul a 4 ore de curs

4.5. Petre Vintilescu:*Psalmodia responsorială*		
5. *Anastasimatarul uniformizat. Vecernierul* BRU 5.1. **Glasul 4** troparic Recapitulare gl 3 troparic)**;** aplicarea formulelor melodice ale glasului pe texte imnografice din Orologhion şi Octoih **5.2. Solfegiu, Lecţia 17:** Gama la minor armonic (Solfegiile 1-4)/Treapta a II-a –supratonica (sau contradominanta); măsura de 2/4 cu pauze; solfegiile: 1, 2, 3, **5.3. Despre sărbători în general** **5.4.** Cor: exerciții de inspirație și expirație, vocalize; Liturghia la două voci a Sf. Ioan Gură de Aur (Armonizare Radu Mureșan) **5.5. Petre Vintilescu,** *Psalmodia antifonică* 5.6. Pricesne tematice	explicaţia, dialogul, exemplificarea prin cânt, repetiţia, analiza	C.5. Temele se desfășoară pe parcursul a 4 ore de curs
6. *Anastasimatarul uniformizat. Vecernierul* BRU **6.1. Glasul 5 troparic (irmologic)** Aspecte teoretice şi de analiză structurală a formulelor melodice; analiza ritmico melodică a glasului; execuţia vocală repetată a glasului **6.2. Solfegiu, Lecţia 18:** Intervalele din gama la minor armonic (secunda mărită, terțele și cvartele-Solfegiile 1-7)/ Treapta a VI-a supradominanta (sau medianta inferioară); pătrimea cu punct şi optimea; solfegiile; 1, 2, 3, 4, 5, 6. **6.3.Rostul sărbătorilor în viața noastră religioasă** **6.4.** Cor: exerciții de inspirație și expirație, vocalize; Liturghia la două voci a Sf. Ioan Gură de Aur (Armonizare Radu Mureșan) **6.5. Petre Vintilescu,** *Muzica imnurilor în fața spiritului Bisericii*	explicaţia, dialogul, exemplificarea prin cânt, repetiţia, analiza	C.6. Temele se desfășoară pe parcursul a 4 ore de curs
7. *Anastasimatarul uniformizat. Vecernierul* BRU **7.1. Glasul 5 troparic (recapitlare glas 4 troparic)** Aspecte teoretice şi de analiză structurală a formulelor melodice; analiza ritmico melodică a	explicaţia, dialogul, exemplificarea prin cânt, repetiţia, analiza	C.7.Temele se desfășoară pe parcursul a 4 ore de curs

glasului; execuţia vocală repetată a glasului; aplicarea formulelor melodice ale glasului pe texte imnografice din Orologhion şi Octoih **7.2. Solfegiu,** Lecţia 19: Intervalele din gama la minor armonic, cvintele și sextele; anacruza - (solfegiile; 1-6). **7.3. Recapitulare timpul liturgic și sărbătorile bisericești -semnificații** **7.4.** Repetiție Glasul I stihiraric și troparic Treapta a IV-a (subdominanta); Măsura de 4/4; solfegiile; 1-9. **7.5. Petre Vinteilescu,** *Cântarea bisericească după veacul al IV-lea* 7.6. Pricesne tematice		
8. *Anastasimatarul uniformizat. Vecernierul* BRU **8.1. Glasul 5 troparic (Recapitulare gl 3,4 troparic)** Aspecte teoretice şi de analiză structurală a formulelor melodice; analiza ritmico melodică a glasului; execuţia vocală repetată a glasului **8.2. Solfegiu, Lecţia 20:** Intervale în gama la minor armonic : septimele (Solfegii 1-6) **8.3. Duminica, sărbătoarea săptămânală a creștinilor. Vechimea sărbătorii** **8.4.** Cor: exerciții de inspirație și expirație, vocalize; Liturghia la două voci a Sf. Ioan Gură de Aur (Armonizare Radu Mureșan) 8.5. Petre Vintilescu, *Psaltichia bizantină*	explicaţia, dialogul, exemplificarea prin cânt, repetiţia, analiza	C.8. Temele se desfășoară pe parcursul a 4 ore de curs
9. *Anastasimatarul uniformizat. Vecernierul* BRU **9.1. Glasul 6 troparic** Aspecte teoretice şi de analiză structurală a formulelor melodice; analiza ritmico melodică a glasului; execuţia vocală (repetată) repetată a glasului **9.2. Solfegiu, Lecția 8:** Recapitulare Lecția 14-17). 9.3. Nivelurile de sens ale Zilei Duminicii 9.4.Petre Vintilescu, *Cântarea armonică* 9.5.Pricesne tematice	explicaţia, dialogul, exemplificarea prin cânt, repetiţia, analiza	C.9. Temele se desfășoară pe parcursul a 4 ore de curs

10. *Anastasimatarul uniformizat. Vecernierul* BRU **10.1. Glasul 6 troparic (recapitulare glas 5)** Aspecte teoretice şi de analiză structurală a formulelor melodice; analiza ritmico melodică a glasului; execuţia vocală repetată a glasului; aplicarea formulelor melodice ale glasului pe texte imnografice din Orologhion şi Octoih **10.2. Solfegiu: Recapitulare Lecțiile 18-19)** **10.3.** Caracterul sărbătorii și modul sărbătorii în vechime 10.4**.** Cor: exerciții de inspirație și expirație, vocalize; Liturghia la două voci a Sf. Ioan Gură de Aur 10.5. Petre Vintilescu, *Muzica instrumentală și cântarea bisericească*	explicaţia, dialogul, exemplificarea prin cânt, repetiţia, analiza	C.10. Temele se desfășoară pe parcursul a 4 ore de curs
11. *Anastasimatarul uniformizat. Vecernierul* BRU **11.1. Glasul 7-troparic** Aplicarea formulelor melodice ale glasului pe texte imnografice din Orologhion şi Octoih **11.2. Solfegiu:** Recapitulare Lecţia 20 **11.3. Șirul duminicilor din cursul anului bisericesc** **11.4.** Cor: exerciții de inspirație și expirație, vocalize; Liturghia la două voci a Sf. Ioan Gură de Aur 11.5. Petre Vintilescu, *Cântarea Evangheliei și Apostolului* 11.6. Pricesne tematice	explicaţia, dialogul, exemplificarea prin cânt, repetiţia, analiza	C.11. Temele se desfășoară pe parcursul a 4 ore de curs
12. *Anastasimatarul uniformizat. Vecernierul* BRU **12.1. Glasul 7 troparic (irmologic) (Recapitulare glasul 5, 6)** Aspecte teoretice şi de analiză structurală a formulelor melodice; analiza ritmico melodică a glasului; execuţia vocală repetată a glasului; **12.2. Solfegiu,** Recapitulare Lecţiile 14-20 **12.3. Teologia Octoihului Învierea - Prima și a Opta Zi**	explicaţia, dialogul, exemplificarea prin cânt, repetiţia, analiza	C.12. Temele se desfășoară pe parcursul a 4 ore de curs

12.4. Cor: exerciții de inspirație și expirație, vocalize; Liturghia Sf. Vasile cel Mare		
13. *Anastasimatarul uniformizat. Vecernierul* BRU **13.1. Glasul 8- troparic (irmologic)** Aspecte teoretice şi de analiză structurală a formulelor melodice; analiza ritmico melodică a glasului; execuţia vocală (repetată) a glasului; aplicarea formulelor melodice ale glasului pe texte imnografice din Orologhion şi Octoih **13.2. Solfegiu:** Recapitulare Lecţile 14-20 **13.3. Teologia Octoihului: Învierea Prima și a Opta Zi** **13.4.** Cor: exerciții de inspirație și expirație, vocalize; Liturghia Sf. Vasile cel Mare 13.5. Pricesne tematice	explicaţia, dialogul, exemplificarea prin cânt, repetiţia, analiza	C.13. Temele se desfășoară pe parcursul a 4 ore de curs
14. *Anastasimatarul uniformizat. Vecernierul* BRU **14.1. Glasul 8- troparic și antifonic** Aplicarea formulelor melodice ale glasului pe texte imnografice din Orologhion şi Octoih **14.2. Solfegiu:** Recapitulare Lecțiile 14-20 **14.3. Recapitulare Petre Vintilescu (Partea II):** *Cântarea bisericească* **14.4.** Cor: exerciții de inspirație și expirație, vocalize; Liturghia Sf. Vasile cel Mare	explicaţia, dialogul, exemplificarea prin cânt, repetiţia, analiza	C.14. Temele se desfășoară pe parcursul a 4 ore de curs

9. Coroborarea conţinuturilor disciplinei cu aşteptările reprezentanţilor comunităţii epistemice, asociaţiilor profesionale şi angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Disciplina **Muzică bisericească și Cor II** face parte din programul de formare teologico-liturgică și muzicală, care certifică formarea competențelor specifice în vederea cântării la strană și în cor precum și în vederea primirii treptelor clericale: lectorat, subdiaconat, diaconat și preoție

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de	10.2 metode de	10.3 Pondere din

	evaluare	evaluare	nota finală
10.4 Curs	•Minime cunoștințe tipiconale pentru cântările din Triod, Penticostar	Examen oral	3
	•Să cunoască troparele glasurilor și cântările la strană pentru Liturghia ”Sf Ioan Gură de Aur”, ”Vasile cel Mare”, ”Înainte Sfinților”, Vecernie, Utrenia Postului Mare; pricesne tematice	Audiție, Referat, eseu	5+2
10.5 Seminar/laborator	-		
	-		
10.6 Standard minim de performanţă			
•			

Data completării

1.10.2020

Semnătura titularului de curs

Lect univ. Dr. Radu Mureșan

Data avizării în departament

01.10.2020

Semnătura directorului de departament

…….